

Інформаційні джерела:

1. Андрусь О. І. Аналіз цілей, завдань, принципів та методів фінансового планування як інструменту управління результатами діяльності. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». № 4. 2014. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2963>.
2. Догадайло Я. В. Визначення принципів бюджетування підприємства. Науковий вісник будівництва. 2011. № 64. С. 397 – 401
3. Белоусова І. А. Вдосконалення планування як функції управління суб'єктів господарської діяльності. Вісник ЖДТУ. 2012. №1 (59). С. 71-74.

УДК 336.027:001.81

ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОГО ЛЕВЕРИДЖУ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ

Скидан В.Л., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.С. Морозова**
Державний біотехнологічний університет

Одним з ключових питань у фінансовій діяльності будь-якого підприємства є управління капіталом. Кожне підприємство прагне досягнути такого співвідношення внутрішніх та зовнішніх джерел коштів, яке б здійснювало максимально позитивний вплив на досягнення його стратегічних цілей. Таким чином, визначальним в управлінні капіталом є формування його оптимальної структури. Вирішення даного питання можливе на основі різних підходів, однак, у сучасній літературі достатньо поширеним є управління структурою фінансового капіталу з боку теорії фінансового левериджу.

Нині окремі аспекти цієї проблеми є предметом дослідження багатьох вчених. Серед зарубіжних науковців вагомий внесок у дослідження цього питання зробили: І.Т. Балабанов, Є.Ф. Брікхем, Дж. М. Вахович, А. Гропеллі, В.В. Ковальов, О.С. Стоянова, Дж. І. Фіннерті, А.Д. Шеремет та інші, а також вітчизняні вчені: І.О. Бланк, Г.Г. Кірейцев, А.М. Поддєрьогін, В.П. Савчук, О.О. Терещенко. Проте різноманітність трактувань та недостатнє обґрунтування методів розрахунку оптимальності структури капіталу для підприємств спричиняє необхідність пошуку нових ефективних шляхів побудови концепції структури капіталу.

На сьогоднішній день основна умова раціоналізації фінансової політики в підприємницькій діяльності є необхідність тримання високого рівня прибутковості. За ці фінансові механізми на практиці

управління підприємством відповідає фінансовий леверидж, він міст між показниками прибутковості операційної діяльності та структурою джерел фінансування.

Отже, фінансовий леверидж – потенційна можливість впливати на чистий прибуток підприємства шляхом зміни обсягу і структури пасивів. Іншими словами, фінансовий леверидж являє собою об'єктивний фактор, що виникає з появою позикових коштів в обсязі використовуваного підприємством капіталу, що дозволяє йому отримати додатковий прибуток на власний капітал.

Ефект фінансового левериджу розраховується за наступною формулою:

$$ЕФЛ = (1 - C_{\text{сп}}) * (КВР_{\text{а}} - ПК) \frac{ЗК}{ЗВ}$$

де ЕФЛ – ефект фінансового левериджу, що полягає в прирості коефіцієнта рентабельності власного капіталу,%; $C_{\text{сп}}$ – ставка податку на прибуток, виражена десятковим дробом; КВР_а – коефіцієнт валової рентабельності активів (відношення валового прибутку до середньої вартості активів), %; ПК – середній розмір відсотків за кредит, сплачуваних підприємством за використання позикового капіталу, %; ЗК – середня сума використовуваного підприємством позикового капіталу; ЗВ – середня сума власного капіталу підприємства [1].

Одразу треба зазначити, що в умовах, коли фірма не використовує позичковий капітал або валова рентабельність її активів дорівнює середньому відсотку за кредит, рентабельність власного капіталу буде просто дорівнювати валовій рентабельності активів, скоригованій на податкову ставку. Отже, цю формулу можна умовно розбити на три частини для детального аналізу факторів, що впливають на ефект фінансового левериджу:

2. Податковий коректор фінансового левериджу. Він визначає межі дії ефекту фінансового левериджу у зв'язку з тим, що частина прибутків компанії вилучається державою у вигляді податку на прибуток. У розрахунках оптимальної структури капіталу його приймають за константу, оскільки він є зовнішнім фактором, на який компанія впливати не може.

3) Диференціал фінансового левериджу. Він визначається як різниця між коефіцієнтом валової рентабельності активів і середнім розміром відсотків за кредит. Він є основним показником, що обумовлює значимість використання фінансового левериджу. Якщо диференціал є позитивною величиною, підприємство заробляє більше грошей, ніж виплачує своїм кредиторам.

4) Коефіцієнт фінансового левериджу. Він показує, скільки гривень залучених коштів приходить на 1 гривню власних коштів

підприємства. Він є прискорювачем позитивного або негативного ефекту, який отримується за рахунок відповідного значення його диференціалу.

Отже, виходячи з визначення фінансового левериджу, можна зробити висновок, що чим вище величина ефекту фінансового левериджу, тим вищою буде віддача на кошти, вкладені підприємство.

Інформаційні джерела:

1. Олійник О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / О.В. Олійник, Г.С. Морозова / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2020. – 248 с.

УДК 368.91

СТАН СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Скоробагатько К.А., здоб. вищ. осв.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.О. Нагаєва**

Державний біотехнологічний університет

Страховання життя – це не тільки фінансові відносини та джерело надходження інвестицій в економіку країни, а й важливий інструмент у забезпеченні соціального захисту населення, за допомогою якого можна вирішувати безліч суспільних проблем.

Важливість страхування життя обумовлює необхідність модернізації цієї сфери та визначення перспектив розвитку. Нинішня економічна ситуація не дає можливості державі в повному обсязі задовольняти потреби громадян у медичному обслуговуванні, відшкодуванні фінансових витрат при втраті працездатності, а також вирішувати інші соціальні питання.

Основними проблемами розвитку страхування життя є: нестабільність політичної ситуації; відсутність надійних інвестиційних інструментів і гарантій збереження вкладених коштів; низькі доходи громадян, відсутність комплексного підходу під час розроблення страхових продуктів; недовіра населення до страхових компаній; інфляція, недосконале законодавство; відсутність належної турботи держави стосовно забезпечення привабливості цього виду діяльності.

На страховому ринку сьогодні працюють 13 страховиків зі страхування життя, які обслуговують клієнтів та здійснюють страхові виплати. В табл. 1 наведені дані найбільших страхових компаній за рівнем зібраних премій та проведених виплат у 2021 р.